

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 864/2007**z 11. júla 2007****o rozhodnom práve pre mimozmluvné záväzky (RÍM II)**

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej články 61 písm. c) a 67,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,

konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 zmluvy v zmysle spoločného textu schváleného Zmierovacím výborom 25. júna 2007 ⁽²⁾,

keďže:

- (1) Spoločenstvo si dalo za cieľ udržiavať a rozvíjať priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti. Pre postupné vytvorenie takéhoto priestoru má Spoločenstvo prijať opatrenia v oblasti justičnej spolupráce v občianskych veciach s cezhraničným dosahom v rozsahu potrebnom na riadne fungovanie vnútorného trhu.
- (2) Podľa článku 65 písm. b) zmluvy majú tieto opatrenia zahŕňať opatrenia na podporu zlučiteľnosti noriem členských štátov týkajúcich sa rozhodného práva a súdnej právomoci.
- (3) Európska rada na zasadnutí v Tampere 15. a 16. októbra 1999 schválila zásadu vzájomného uznávania rozsudkov a iných rozhodnutí súdnych orgánov ako základný kameň justičnej spolupráce v občianskych veciach a vyzvala Radu a Komisiu, aby prijali program opatrení na vykonávanie zásady vzájomného uznávania.
- (4) Rada prijala 30. novembra 2000 spoločný program Komisie a Rady o opatreniach na vykonávanie zásady vzájomného uznávania rozhodnutí v občianskych a obchodných veciach ⁽³⁾. Tento program určuje opatrenia týkajúce sa harmonizácie kolíznych noriem ako opatrenia, ktoré uľahčujú vzájomné uznávanie súdnych rozhodnutí.

(5) Haagsky program ⁽⁴⁾ prijatý Európskou radou 5. novembra 2004 vyzýva na aktívne pokračovanie v práci na kolíznych normách pre mimozmluvné záväzky (Rím II).

(6) Riadne fungovanie vnútorného trhu vyžaduje v záujme predvídateľnosti výsledku sporov istoty, pokiaľ ide o rozhodné právo a voľný pohyb súdnych rozhodnutí, aby kolízne normy v členských štátoch určovali použitie rovnakého vnútroštátneho právneho poriadku bez ohľadu na to, súd ktorej krajiny vo veci koná.

(7) Vecná pôsobnosť a ustanovenia tohto nariadenia by mali byť zlučiteľné s nariadením Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach ⁽⁵⁾ (Brusel I) a nástrojmi, ktoré sa zaoberajú rozhodným právom pre zmluvné záväzky.

(8) Toto nariadenie by sa malo uplatňovať bez ohľadu na povahu súdneho orgánu, ktorý vo veci koná.

(9) Nároky vyplývajúce z *acta iure imperii* by mali zahŕňať nároky voči úradníkom, ktorí konajú v mene štátu, a zodpovednosť za konanie verejných orgánov vrátane zodpovednosti menovaných verejných funkcionárov. Tieto prípady by mali byť preto z pôsobnosti tohto nariadenia vylúčené.

(10) Rodinné vzťahy by mali zahŕňať rodičovstvo, manželstvo, zošvagrené osoby a príbuzných v pobočnej línii. Odkaz v článku 1 ods. 2 na vzťahy s účinkami porovnateľnými s manželstvom a inými rodinnými vzťahmi by sa mal vykladať podľa právneho poriadku členského štátu konajúceho súdu.

(11) Obsah pojmu mimozmluvný záväzok sa v jednotlivých členských štátoch líši. Na účely tohto nariadenia by sa preto mimozmluvný záväzok mal chápať ako autonómny pojem. Kolízne normy ustanovené v tomto nariadení sa vzťahujú tiež na mimozmluvné záväzky vyplývajúce z objektívnej zodpovednosti.

(12) Rozhodným právom by sa mala spravovať aj otázka deliktálnej spôsobilosti.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 241, 28.9.2004, s. 1.

⁽²⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu zo 6. júla 2005 (Ú. v. EÚ C 157 E, 6.7.2006, s. 371), spoločná pozícia Rady z 25. septembra 2006 (Ú. v. EÚ C 289 E, 28.11.2006, s. 68) a pozícia Európskeho parlamentu z 18. januára 2007 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku). Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 10. júla 2007 a rozhodnutie Rady z 28. júna 2007.

⁽³⁾ Ú. v. ES C 12, 15.1.2001, s. 1.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 53, 3.3.2005, s. 1.

⁽⁵⁾ Ú. v. ES L 12, 16.1.2001, s. 1. Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 1791/2006 (Ú. v. EÚ L 363, 20.12.2006, s. 1).

- (13) Jednotné pravidlá uplatňované bez ohľadu na to, ktorý právny poriadok určujú, môžu zabrániť nebezpečenstvu narušenia rovnosti sporových strán v Spoločenstve.
- (14) Požiadavka právnej istoty a potreba nastolenia spravodlivosti v jednotlivých prípadoch sú základnými prvkami priestoru spravodlivosti. Toto nariadenie ustanovuje kolízne kritériá, ktoré sú pre dosahovanie týchto cieľov najvhodnejšie. Z tohto dôvodu toto nariadenie pri všeobecnom pravidle, ale aj pri osobitných pravidlách a v niektorých ustanoveniach obsahuje tzv. „únikovú klauzulu“, ktorá umožňuje odchýliť sa od týchto pravidiel, ak je zo všetkých okolností prípadu zjavné, že civilný delikt má zjavne užšiu väzbu s inou krajinou. Tento súbor pravidiel tak vytvára flexibilný rámec kolíznych noriem. Rovnako umožňuje súdu konajúcemu vo veci pristupovať k jednotlivým prípadom vhodným spôsobom.
- (15) Zásada *lex loci delicti commissi* je východiskovým riešením pre mimozmluvné záväzky takmer vo všetkých členských štátoch, avšak jej praktické uplatnenie v prípade, že rozhodné prvky situácie majú vzťah s viacerými krajinami, je rozdielne. Tento stav je zdrojom neistoty, pokiaľ ide o rozhodné právo.
- (16) Jednotné pravidlá by mali zvýšiť predvídateľnosť súdnych rozhodnutí a zabezpečiť primeranú rovnováhu medzi záujmami osoby, o ktorej sa tvrdí, že je zodpovedná, a záujmami poškodenej osoby. Väzba s krajinou, na území ktorej vznikla priama škoda (*lex loci damni*), vytvára spravodlivú rovnováhu medzi záujmami osoby, o ktorej sa tvrdí, že je zodpovedná, a poškodenej osoby a tiež zohľadňuje moderný prístup k občianskoprávnej zodpovednosti a vývoj systémov objektívnej zodpovednosti.
- (17) Rozhodné právo by sa malo určiť na základe miesta, kde vznikla škoda, bez ohľadu na to, na území ktorej krajiny alebo krajín nastali nepriame následky. V dôsledku toho by teda krajinou, na území ktorej vznikla škoda, mala byť v prípade ujmy na zdraví krajina, kde došlo k tejto ujme, a v prípade škody na majetku krajina, kde sa poškodil majetok.
- (18) Všeobecným pravidlom v tomto nariadení by mala byť zásada *lex loci damni* uvedená v článku 4 ods. 1. Článok 4 ods. 2 by sa mal považovať za výnimku z tohto všeobecného pravidla, ktoré určuje osobitný hraničný ukazovateľ pre prípad, že strany majú svoj obvyklý pobyt v tej istej krajine. Článok 4 ods. 3 by sa mal chápať ako „úniková klauzula“ z uplatnenia článku 4 ods. 1 a 2, ak je zo všetkých okolností veci zjavné, že civilný delikt má zjavne užšiu väzbu s inou krajinou.
- (19) Pre osobitné kategórie civilných deliktov, pre ktoré všeobecné pravidlo neumožňuje dosiahnuť rozumnú rovnováhu medzi záujmami zúčastnených subjektov, je potrebné stanoviť osobitné pravidlá.
- (20) Kolízna norma v prípade zodpovednosti za výrobky by mala spĺňať ciele spravodlivého rozdelenia rizík, ktoré prináša moderná spoločnosť charakterizovaná vysokou technologickou úrovňou, úrovňou ochrany zdravia spotrebiteľov, stimulácie inovácií, zabezpečenia nenarušenej hospodárskej súťaže a uľahčenia obchodu. Z hľadiska uvedených cieľov je vyváženým riešením vytvorenie kaskádového systému kolíznych kritérií spolu s požiadavkou predvídateľnosti. V prvom rade by sa mal brať do úvahy právny poriadok krajiny, v ktorej mala poškodená osoba svoj obvyklý pobyt v čase vzniku škody, ak bol v tejto krajine výrobok uvedený na trh. Ostatné úrovne kaskádového systému sa aktivujú, ak výrobok nebol uvedený na trh v tejto krajine, bez toho, aby bol dotknutý článok 4 ods. 2 a možnosť existencie zjavne užšej väzby s inou krajinou.
- (21) Osobitné pravidlo v článku 6 nie je výnimkou zo všeobecného pravidla uvedeného v článku 4 ods. 1, ale skôr jeho spresnením. Vo veciach nekalej súťaže by kolízna norma mala chrániť účastníkov hospodárskej súťaže, spotrebiteľov a širokú verejnosť a zaručiť riadne fungovanie trhového hospodárstva. Väzba s právnym poriadkom krajiny, v ktorej došlo alebo by mohlo dôjsť k ovplyvneniu konkurenčných vzťahov alebo kolektívnych záujmov spotrebiteľov, vo všeobecnosti spĺňa tieto ciele.
- (22) Mimozmluvné záväzky vyplývajúce z obmedzenia hospodárskej súťaže podľa článku 6 ods. 3 by mali zahŕňať porušenia právnych predpisov vnútroštátneho práva hospodárskej súťaže, ako aj právnych predpisov hospodárskej súťaže Spoločenstva. Rozhodným právom pre takéto mimozmluvné záväzky by mal byť právny poriadok krajiny, na ktorej trhu má obmedzenie účinkov alebo by mohlo mať účinok. Ak má účinok alebo by mohlo mať účinok na trhu vo viac než jednej krajine, osoba žiadajúca náhradu škody sa môže za určitých okolností rozhodnúť založiť svoj nárok na právnom poriadku súdu konajúceho vo veci.
- (23) Na účely tohto nariadenia by pojem obmedzovania hospodárskej súťaže mal zahŕňať zákazy dohôd medzi podnikmi, rozhodnutí združení podnikov a zosúladených postupov, ktoré majú za cieľ alebo následok bránenie, obmedzovanie alebo narušenie hospodárskej súťaže v členskom štáte alebo na vnútornom trhu, ako aj zákaz zneužívania dominantného postavenia v členskom štáte alebo na vnútornom trhu, ak sú podľa článkov 81 a 82 zmluvy alebo podľa práva členského štátu takéto dohody, rozhodnutia a zosúladené postupy zakázané.
- (24) Pojem „poškodenie životného prostredia“ by sa mal chápať ako nepriaznivá zmena prírodného zdroja, ako je voda, zem alebo vzduch, znehodnotenie zdroja slúžiaceho inému prírodnému zdroju alebo verejnosti, ako aj narušenie variability živých organizmov.

- (25) Pokiaľ ide o poškodenie životného prostredia, článok 174 zmluvy, ktorý ustanovuje, že by sa mala zabezpečiť vysoká úroveň ochrany založenej na zásade starostlivosti a prevencie, nápravy ohrozenia životného prostredia predovšetkým pri zdrojoch a na zásade náhrady škody znečisťovateľom, pričom sa v plnom rozsahu uplatní zásada zvýhodnenia poškodenej osoby. Otázka, kedy si osoba požadujúca náhradu môže zvoliť rozhodné právo, by sa mala riešiť podľa právneho poriadku členského štátu, ktorého súd vo veci koná.
- (26) Pokiaľ ide o porušenia práv duševného vlastníctva, mala by sa zachovať univerzálne uznávaná zásada *lex loci protectionis*. Na účely tohto nariadenia by sa pojem práva duševného vlastníctva mal vykladať v zmysle napríklad autorského práva a s ním súvisiacich práv, práva *sui generis* na ochranu databáz, ako aj práva priemyselného vlastníctva.
- (27) Presné vymedzenie obsahu pojmu protestného pracovného opatrenia kolektívneho vyjednávania, akým je štrajk alebo výluka, sa v jednotlivých členských štátoch líši a spravuje sa vnútroštátnymi predpismi jednotlivých členských štátov. Toto nariadenie preto za všeobecné pravidlo považuje zásadu, že by sa mal uplatňovať právny poriadok krajiny, v ktorej sa uskutočnilo protestné opatrenie kolektívneho vyjednávania, aby sa chránili práva a povinnosti zamestnancov a zamestnávateľov.
- (28) Osobitné pravidlo pre protestné pracovné opatrenie kolektívneho vyjednávania v článku 9 nemá vplyv na podmienky týkajúce sa práva na vykonanie takejto akcie v zmysle vnútroštátneho právneho poriadku a nemá vplyv na právne postavenie odborov alebo organizácií zastupujúcich záujmy zamestnancov v zmysle právneho poriadku členských štátov.
- (29) Osobitné pravidlá by sa mali ustanoviť pre formy zodpovednosti za škodu spôsobenú inak ako civilným deliktom, akými sú bezdôvodné obohatenie, konanie bez príkazu (*negotiorum gestio*) a predzmluvná zodpovednosť (*culpa in contrahendo*).
- (30) Pojem „predzmluvná zodpovednosť“ je na účely tohto nariadenia autonómnym pojmom a nemusí sa nevyhnutne vykladať v zmysle vnútroštátneho právneho poriadku. Mal by zahŕňať porušenie povinnosti poskytnúť všetky potrebné informácie k uzavretiu zmluvy a konanie vedúce k zlyhaniu rokovaní o zmluve. Článok 12 sa vzťahuje len na mimozmluvné záväzky, ktoré priamo súvisia s rokovaniami pred uzavretím zmluvy. Toto znamená, že ak počas rokovaní o zmluve osoba utrpí ujmu na zdraví, mal by sa uplatniť článok 4 alebo iné použiteľné ustanovenia tohto nariadenia.
- (31) V záujme rešpektovania zásady autonómie strán a zvýšenia právnej istoty by strany mali mať možnosť zvoliť si rozhodné právo pre mimozmluvný záväzok. Táto voľba by mala byť vyjadrená alebo preukázaná dostatočne spoľahlivo okolnosťami prípadu. Pri zisťovaní existencie dohody musí súd rešpektovať úmysel strán. Slabším stranám by sa mala poskytnúť ochrana zavedením určitých podmienok ochrany pri takejto voľbe.
- (32) Verejný záujem odôvodňuje, aby v mimoriadnych prípadoch súdy členských štátov mohli uplatniť výnimky založené na verejnom poriadku a imperatívnych normách. Najmä uplatnenie niektorého ustanovenia právneho poriadku štátu určeného podľa tohto nariadenia, ktoré by malo za následok spôsobenie priznania nekompenzačnej exemplárnej alebo represívnej náhrady škody, možno v závislosti od okolností prípadu a právneho poriadku členského štátu súdu konajúceho vo veci považovať za uplatnenie v rozpore s verejným poriadkom (*ordre public*) štátu konajúceho súdu.
- (33) Podľa súčasných pravidiel o výške náhrady priznanej obeťiam cestných dopravných nehôd pri určení výšky náhrady škody v prípadoch ujmy na zdraví, ktoré sa stali v inom štáte, než je štát obvyklého pobytu obete, súd konajúci vo veci by mal zohľadniť všetky relevantné okolnosti konkrétnej obete, a to najmä skutočnú škodu a náklady na následnú starostlivosť a zdravotnícku starostlivosť.
- (34) V záujme zabezpečenia primeranej rovnováhy medzi stranami sa musia, pokiaľ je to vhodné, zohľadniť pravidlá bezpečnosti platné v krajine, v ktorej došlo ku skutočnosti zakladajúcej nárok na náhradu škody, a to aj vtedy, ak sa mimozmluvný záväzok spravuje právnym poriadkom inej krajiny. Pojem „pravidlá bezpečnosti“ by sa mal vykladať tak, že odkazuje na všetky pravidlá súvisiace s bezpečnosťou a správaním sa vrátane napríklad pravidiel bezpečnosti cestnej premávky v prípade dopravnej nehody.
- (35) Malo by sa zabrániť rozptýleniu kolíznych noriem medzi viaceré právne nástroje, ako aj rozdielom medzi týmito normami. Toto nariadenie však nevylučuje, aby právo Spoločenstva v osobitných veciach obsahovalo kolízne normy týkajúce sa mimozmluvných záväzkov.
- Toto nariadenie by nemalo brániť uplatňovaniu iných nástrojov, ktoré obsahujú opatrenia zamerané na podporu riadneho fungovaniu vnútorného trhu, ak ich nemožno uplatniť súčasne s právnym poriadkom určeným pravidlami tohto nariadenia. Uplatnenie ustanovení rozhodného práva určeného podľa tohto nariadenia by nemalo obmedzovať voľný pohyb tovaru a služieb podľa úpravy v nástrojoch Spoločenstva, ako napr. v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2000/31/ES z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode (smernica o elektronickom obchode) ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 178, 17.7.2000, s. 1.

- (36) Dodržiavanie medzinárodných záväzkov prijatých členskými štátmi znamená, že toto nariadenie by nemalo mať vplyv na medzinárodné dohovory, ktorých zmluvnými stranami sú jeden alebo viacero členských štátov v čase prijatia tohto nariadenia. Komisia by s cieľom zabezpečiť lepšiu prehľadnosť noriem mala uverejniť v *Úradnom vestníku Európskej únie* na základe informácií poskytnutých členskými štátmi zoznam predmetných dohovorov.
- (37) Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade návrh týkajúci sa postupov a podmienok, podľa ktorých môžu členské štáty v individuálnych a mimoriadnych prípadoch rokovať a uzatvárať vo vlastnom mene dohody s tretími krajinami v odvetvových otázkach, ktoré obsahujú ustanovenia o rozhodnom práve pre mimozmluvné záväzky.
- (38) Keďže cieľ tohto nariadenia nemožno uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov a keďže z dôvodu rozsahu a účinkov tohto nariadenia ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Spoločenstva, môže Spoločenstvo prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 zmluvy. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.
- (39) V súlade s článkom 3 Protokolu o postavení Veľkej Británie a Írska, ktorý je prílohou k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o založení Európskeho spoločenstva, Veľká Británia a Írsko vyjadrili záujem zúčastniť sa na prijatí a uplatňovaní tohto nariadenia.
- (40) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu o postavení Dánska, ktorý je prílohou k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o založení Európskeho spoločenstva, sa Dánsko na prijatí tohto nariadenia nezúčastňuje, a preto ním nie je viazané a nepodlieha jeho uplatňovaniu,
2. Z pôsobnosti tohto nariadenia sú vylúčené:
- mimozmluvné záväzky vyplývajúce z rodinných vzťahov a vzťahov, ktoré podľa právneho poriadku, ktorým sa spravujú, majú porovnateľné účinky, vrátane vyživovacej povinnosti;
 - mimozmluvné záväzky vyplývajúce z majetkových režimov manželov alebo majetkových režimov vzťahov, ktoré podľa právneho poriadku, ktorým sa spravujú, majú porovnateľné účinky ako manželstvo, a z dedenia zo závetu alebo zo zákona;
 - mimozmluvné záväzky vyplývajúce zo zmienok, šekov a dlžobných úpisov a iných prevoditeľných cenných papierov v rozsahu, v ktorom záväzky z takýchto iných prevoditeľných cenných papierov vyplývajú z ich prevoditeľnej povahy;
 - mimozmluvné záväzky vyplývajúce z práva obchodných spoločností a iných subjektov s právnou subjektivitou alebo bez nej, ako sú vznik, právna subjektivita, vnútorná organizácia alebo zánik obchodných spoločností a iných subjektov s právnou subjektivitou alebo bez nej, osobná zodpovednosť konateľov a členov za záväzky obchodnej spoločnosti alebo právnickej osoby a osobná zodpovednosť audítorov voči obchodnej spoločnosti alebo jej členom za vykonávanie zákonného auditu účtovných dokladov;
 - mimozmluvné záväzky vyplývajúce zo vzťahov medzi zriaďovateľmi, správcami alebo oprávnenými z dobrovoľne zriadeného poručníckeho fondu (trust);
 - mimozmluvné záväzky vyplývajúce z jadrovej udalosti;
 - mimozmluvné záväzky vyplývajúce z porušenia práva na súkromie a práva na ochranu osobnosti vrátane poškodenia dobrého mena.

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

PÔSOBNOSŤ

Článok 1

Rozsah pôsobnosti

1. Toto nariadenie sa uplatní na mimozmluvné záväzky v občianskych a obchodných veciach v situáciách, v ktorých dochádza k stretu rôznych právnych poriadkov. Neuplatní sa najmä na daňové, colné alebo správne veci ani na zodpovednosť štátu za konanie alebo nečinnosť pri výkone verejnej moci (*acta iure imperii*).

3. Bez toho, aby bol dotknutý článok 21 a 22, toto nariadenie sa neuplatní na dôkazy a na konanie.

4. Na účely tohto nariadenia pojem „členský štát“ znamená každý členský štát s výnimkou Dánska.

Článok 2

Mimozmluvné záväzky

1. Na účely tohto nariadenia pojem škoda označuje každý následok civilného deliktu z bezdôvodného obohatenia, z konania bez príkazu (*negotiorum gestio*) alebo z predzmluvnej zodpovednosti (*culpa in contrahendo*).

2. Toto nariadenie sa uplatní tiež na mimozmluvné záväzky, u ktorých je predpoklad, že nastanú.

3. Každý odkaz v tomto nariadení na:
- a) skutočnosť, ktorá spôsobila škodu, zahŕňa skutočnosti spôsobujúce škodu, o ktorých je predpoklad, že nastanú, a
 - b) škodu zahŕňa tiež škodu, o ktorej je predpoklad, že vznikne.

Článok 3

Všeobecné uplatnenie

Právny poriadok uvedený v tomto nariadení sa uplatní bez ohľadu na to, či je alebo nie je právnym poriadkom členského štátu.

KAPITOLA II

CIVILNÉ DELIKTY

Článok 4

Všeobecné pravidlo

1. Pokiaľ nie je v tomto nariadení ustanovené inak, spravuje sa mimozmluvný záväzok vyplývajúci z civilného deliktu právnym poriadkom krajiny, na území ktorej vznikla škoda, bez ohľadu na to, na území ktorej krajiny došlo ku skutočnosti, ktorá spôsobila škodu, a bez ohľadu na to, na území ktorej krajiny alebo krajín nastali nepriame následky takejto skutočnosti.
2. Ak však osoba, o ktorej sa tvrdí, že je zodpovedná, ako aj poškodená osoba majú svoj obvyklý pobyt v tej istej krajine v čase vzniku škody, civilný delikt sa spravuje právnym poriadkom tejto krajiny.
3. Ak je zo všetkých okolností veci zrejmé, že civilný delikt má zjavne užšiu väzbu s inou krajinou, než je krajina uvedená v odseku 1 alebo 2, uplatní sa právny poriadok tejto inej krajiny. Zjavne užšia väzba s inou krajinou sa môže zakladať najmä na už existujúcom vzťahu medzi stranami, ako napríklad zmluva, ktorý je úzko spojený s predmetným civilným deliktom.

Článok 5

Zodpovednosť za výrobok

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 4 ods. 2, mimozmluvný záväzok vyplývajúci zo škody spôsobenej výrobkom sa spravuje:
 - a) právnym poriadkom krajiny, v ktorej mala poškodená osoba svoj obvyklý pobyt v čase vzniku škody, ak bol v tomto štáte výrobok uvedený na trh, alebo ak sa neuplatní toto ustanovenie,
 - b) právnym poriadkom krajiny, v ktorej sa výrobok nadobudol, ak bol v tejto krajine výrobok uvedený na trh, alebo ak sa neuplatní toto ustanovenie,

- c) právnym poriadkom krajiny, v ktorej vznikla škoda, ak bol v tejto krajine výrobok uvedený na trh.

Ak však osoba, o ktorej sa tvrdí, že je zodpovedná, nemohla rozumne predvídať uvedenie výrobku alebo výrobku rovnakého druhu na trh v krajine, ktorej právny poriadok sa má uplatniť podľa písmen a), b) alebo c), rozhodným právom je právny poriadok krajiny, na území ktorej má osoba, o ktorej sa tvrdí, že je zodpovedná, svoj obvyklý pobyt.

2. Ak je zo všetkých okolností veci zrejmé, že civilný delikt má zjavne užšiu väzbu s inou krajinou než s krajinou uvedenou v odseku 1, uplatní sa právny poriadok tejto inej krajiny. Zjavne užšia väzba s inou krajinou sa môže zakladať najmä na už existujúcom vzťahu medzi stranami, ako napríklad zmluva, ktorý je úzko spojený s predmetným civilným deliktom.

Článok 6

Nekalá súťaž a konanie obmedzujúce slobodnú súťaž

1. Mimozmluvný záväzok vyplývajúci z nekalej súťaže sa spravuje právnym poriadkom krajiny, kde došlo alebo by mohlo dôjsť k poškodeniu konkurenčných vzťahov alebo kolektívnych záujmov spotrebiteľov.
2. Ak prejav nekalej súťaže poškodzuje výlučne záujmy určitého súťažiteľa, uplatní sa článok 4.
3.
 - a) Mimozmluvný záväzok vyplývajúci z obmedzenia hospodárskej súťaže sa spravuje právnym poriadkom krajiny, na ktorej trhu má obmedzenie účinkov alebo by mohlo mať účinok.
 - b) Ak má obmedzenie účinkov alebo by mohlo mať účinkov na trhu vo viac než jednej krajine, osoba žiadajúca náhradu škody, ktorá sa súdi na súde v mieste bydliska odporcu, sa môže namiesto toho rozhodnúť založiť svoj nárok na práve súdu konajúceho vo veci pod podmienkou, že trh v tomto členskom štáte je jedným z trhov, na ktorý má obmedzenie hospodárskej súťaže, z ktorého vyplýva mimozmluvný záväzok, na ktorom sa zakladá nárok, priamy a značný účinok. Ak sa osoba žiadajúca náhradu škody v súlade s uplatniteľnými pravidlami o súdnej právomoci súdi s viac ako jedným odporcom na uvedenom súde, svoj nárok môže založiť len na právnom poriadku krajiny tohto súdu, ak má obmedzenie hospodárskej súťaže, na ktorom sa zakladá nárok proti každému z týchto odporcov, priamy a značný účinok aj na trh členského štátu tohto súdu.

4. Od rozhodného práva podľa tohto článku sa nemožno odchýliť dohodou podľa článku 14.

Článok 7

Poškodenie životného prostredia

Mimozmluvný záväzok vyplývajúci z poškodenia životného prostredia, vrátane škody spôsobenej osobám alebo na majetku, sa spravuje právnym poriadkom určeným podľa článku 4 ods. 1, pokiaľ sa osoba žiadajúca náhradu škody nerozhodla svoj nárok oprieť o právny poriadok krajiny, na území ktorej došlo ku skutočnosti, ktorá spôsobila škodu.

Článok 8

Porušenie práva duševného vlastníctva

1. Mimozmluvný záväzok vyplývajúci z porušenia práva duševného vlastníctva sa spravuje právnym poriadkom krajiny, na území ktorej je toto právo chránené.

2. Mimozmluvný záväzok vyplývajúci z porušenia jednotného práva duševného vlastníctva Spoločenstva sa spravuje právnym poriadkom krajiny, na území ktorej došlo k porušeniu, pokiaľ ide o otázky, na ktoré sa nevzťahuje príslušný právny nástroj Spoločenstva.

3. Od rozhodného práva podľa tohto článku sa nemožno odchýliť dohodou podľa článku 14.

Článok 9

Protestné pracovné opatrenie kolektívneho vyjednávania

Bez toho, aby bol dotknutý článok 4 ods. 2, rozhodným právom pre mimozmluvný záväzok, pokiaľ ide o zodpovednosť osoby v postavení zamestnanca alebo zamestnávateľa alebo organizácií zastupujúcich ich profesijné záujmy za škodu spôsobenú plánovaným alebo prebiehajúcim protestným pracovným opatrením kolektívneho vyjednávania, je právny poriadok krajiny, na území ktorej sa má vykonať alebo sa vykonalo opatrenie.

KAPITOLA III

BEZDÔVODNÉ OBOHATENIE, KONANIE BEZ PRÍKAZU (NEGOTIORUM GESTIO) A PREDZMLUVNÁ ZODPOVEDNOSŤ

Článok 10

Bezdôvodné obohatenie

1. Ak sa mimozmluvný záväzok vyplývajúci z bezdôvodného obohatenia, vrátane vrátenia neoprávnene prijatej platby, týka existujúceho vzťahu medzi stranami, akým je napríklad zmluva alebo civilný delikt, ktorý má úzku väzbu s týmto bezdôvodným obohatením, spravuje sa tým istým právnym poriadkom ako uvedený vzťah.

2. Ak rozhodné právo nemožno určiť podľa odseku 1 a strany majú svoj obvyklý pobyt v tej istej krajine v čase, keď došlo ku skutočnosti, ktorá spôsobila bezdôvodné obohatenie, rozhodným právom je právny poriadok tejto krajiny.

3. Ak rozhodné právo nemožno určiť podľa odsekov 1 alebo 2, rozhodným právom je právny poriadok krajiny, na území ktorej došlo k bezdôvodnému obohateniu.

4. Ak je zo všetkých okolností veci zrejmé, že mimozmluvný záväzok vyplývajúci z bezdôvodného obohatenia má zjavne užšiu väzbu s inou krajinou než s krajinou uvedenou v odsekoch 1, 2 a 3, uplatní sa právny poriadok tejto inej krajiny.

Článok 11

Konanie bez príkazu (negotiorum gestio)

1. Ak sa mimozmluvný záväzok vyplývajúci z konania bez riadneho oprávnenia v súvislosti s obstaraním záležitosti inej osoby týka existujúceho vzťahu medzi stranami, akým je napríklad zmluva alebo civilný delikt, ktorý má úzku väzbu s týmto mimozmluvným záväzkom, spravuje sa tým istým právnym poriadkom ako uvedený vzťah.

2. Ak rozhodné právo nemožno určiť podľa odseku 1 a strany majú svoj obvyklý pobyt v tej istej krajine v čase, keď došlo ku skutočnosti, ktorá spôsobila škodu, rozhodným právom je právny poriadok tejto krajiny.

3. Ak rozhodné právo nemožno určiť podľa odsekov 1 alebo 2, rozhodným právom je právny poriadok krajiny, na území ktorej sa konanie uskutočnilo.

4. Ak je zo všetkých okolností veci zrejmé, že mimozmluvný záväzok vyplývajúci z konania bez riadneho oprávnenia v súvislosti s obstaraním záležitosti inej osoby má zjavne užšiu väzbu s inou krajinou než s krajinou uvedenou v odsekoch 1, 2 a 3, uplatní sa právny poriadok tejto inej krajiny.

Článok 12

Predzmluvná zodpovednosť

1. Mimozmluvný záväzok vyplývajúci z rokovaní pred uzavretím zmluvy, bez ohľadu na to, či došlo k jej uzavretiu, sa spravuje tým istým právnym poriadkom ako zmluva alebo právnym poriadkom, ktorým by sa zmluva spravovala, ak by bola uzavretá.

2. Ak rozhodné právo nemožno určiť podľa odseku 1, rozhodným právom je:

- a) právny poriadok krajiny, v ktorej vznikla škoda, bez ohľadu na to, na území ktorej krajiny došlo ku skutočnosti, ktorá spôsobila škodu, a bez ohľadu na to, na území ktorej krajiny alebo krajín nastali nepriame následky takejto skutočnosti, alebo
- b) ak strany majú svoj obvyklý pobyt v tej istej krajine v čase, keď došlo ku skutočnosti, ktorá spôsobila škodu, právny poriadok tejto krajiny, alebo
- c) ak je zo všetkých okolností veci zrejmé, že mimozmluvný záväzok, ktorý vyplýva z rokovaní pred uzavretím zmluvy, má zjavne užšiu väzbu s inou krajinou než s krajinou uvedenou v písmenách a) a b), právny poriadok tejto inej krajiny.

Článok 13

Uplatnenie článku 8

Na účely tejto kapitoly sa na mimozmluvné záväzky vyplývajúce z porušenia práva duševného vlastníctva uplatní článok 8.

KAPITOLA IV

VOĽBA ROZHODNÉHO PRÁVA

Článok 14

Voľba rozhodného práva

1. Strany si môžu dohodnúť, že ich mimozmluvné záväzky sa budú spravovať právnym poriadkom, ktorý si zvolili:

- a) dohodou uzavretou po tom, ako došlo ku skutočnosti, ktorá spôsobila škodu,

alebo

- b) ak všetky strany vykonávajú obchodnú činnosť, tiež dohodou osobitne dojednanou pred tým, ako došlo ku skutočnosti, ktorá spôsobila škodu.

Voľba musí byť výslovná alebo preukázaná dostatočne spoľahlivo okolnosťami prípadu a nemá vplyv na práva tretích osôb.

2. Ak v čase, keď došlo ku skutočnosti, ktorá spôsobila škodu, sa všetky prvky podstatné pre situáciu nachádzajú v inej krajine než v krajine, ktorej právny poriadok sa zvolil, voľba strán nemá vplyv na uplatnenie tých ustanovení právneho poriadku tejto inej krajiny, od ktorých sa nemožno odchýliť dohodou.

3. Ak v čase, keď došlo ku skutočnosti, ktorá spôsobila škodu, sa všetky prvky podstatné pre situáciu nachádzajú v jednom alebo vo viacerých členských štátoch, voľba iného rozhodného práva stranami ako právneho poriadku členského štátu nebráni uplatneniu tých ustanovení práva Spoločenstva, od ktorých sa nemožno odchýliť dohodou, podľa okolností v znení, v ktorom boli zapracované do právneho poriadku členského štátu súdu konajúceho vo veci.

KAPITOLA V

SPOLOČNÉ PRAVIDLÁ

Článok 15

Rozsah použitia rozhodného práva

Rozhodným právom pre mimozmluvné záväzky podľa tohto nariadenia sa spravujú najmä:

- a) podmienky a rozsah zodpovednosti vrátane určenia osôb, ktoré možno brať na zodpovednosť za ich konanie;
- b) okolností vylučujúce zodpovednosť, obmedzenia zodpovednosti a rozdelenia zodpovednosti;

- c) existencia, povaha a stanovenie výšky škody alebo požadovaného odškodnenia;

- d) opatrenia, ktoré môže súd prijať v rozsahu svojej právomoci podľa procesného práva, aby zabránil ujme alebo škode alebo zastavil ich ďalší vznik, alebo zabezpečil poskytnutie náhrady;

- e) otázka, či právo na uplatnenie náhrady škody alebo odškodnenia možno previesť vrátane dedenia;

- f) okruh osôb, ktoré majú právo na náhradu škody, ktorú utrpeli osobne;

- g) zodpovednosť za konanie iných osôb;

- h) spôsob, ktorým môže záväzok zaniknúť, preklúzia a premlčanie vrátane noriem týkajúcich sa začiatku plynutia prekluzívnych alebo premlčacích dôb a prerušenia alebo zastavenia ich plynutia.

Článok 16

Imperatívne normy

Žiadne ustanovenie tohto nariadenia neobmedzuje uplatňovanie ustanovení právneho poriadku konajúceho súdu v situácii, v ktorej je ich použitie povinné bez ohľadu na to, ktorý právny poriadok je inak rozhodným právom pre mimozmluvný záväzok.

Článok 17

Pravidlá bezpečnosti

Pri hodnotení správania sa osoby, o ktorej sa tvrdí, že je zodpovedná, sa musí brať ohľad ako na skutkovú okolnosť, a pokiaľ je to vhodné, na pravidlá bezpečnosti, ktoré boli účinné v mieste a v čase, keď nastala skutočnosť, ktorá spôsobila vznik zodpovednosti.

Článok 18

Priama žaloba proti poisťiteľovi zodpovednej osoby

Poškodená osoba môže žalovať priamo poisťiteľa zodpovednej osoby na poskytnutie náhrady škody, ak to umožňuje rozhodné právo pre mimozmluvný záväzok alebo rozhodné právo pre poisťnú zmluvu.

Článok 19

Subrogácia

Ak má osoba („veriteľ“) mimozmluvnú pohľadávku voči inej osobe („dlžník“) a tretia osoba má povinnosť uspokojiť veriteľa alebo na základe takejto povinnosti veriteľa už uspokojila, právny poriadok, ktorým sa spravuje povinnosť tretej osoby uspokojiť veriteľa, určuje tiež, či a do akej miery si tretia osoba môže uplatniť voči dlžníkovi práva, ktoré mal veriteľ voči dlžníkovi podľa právneho poriadku, ktorým sa spravuje ich vzťah.

Článok 20

Spoločný záväzok

Ak má veriteľ pohľadávku voči viacerým dlžníkom, ktorí sú zodpovední za rovnakú pohľadávku, a jeden z dlžníkov už úplne alebo čiastočne uspokojil pohľadávku, právo tohto dlžníka požadovať náhradu od ostatných dlžníkov sa spravuje rozhodným právom pre mimozmluvný záväzok tohto dlžníka voči veriteľovi.

Článok 21

Formálna platnosť

Jednostranný právny úkon týkajúci sa mimozmluvného záväzku je platný, pokiaľ ide o jeho formu, ak spĺňa formálne požiadavky právneho poriadku, ktorým sa spravuje predmetný mimozmluvný záväzok, alebo právneho poriadku krajiny, v ktorej sa úkon urobil.

Článok 22

Dôkazné bremeno

1. Právny poriadok, ktorým sa spravuje mimozmluvný záväzok podľa tohto nariadenia, sa uplatňuje v rozsahu, v ktorom pre mimozmluvné záväzky upravuje zákonné domnienky alebo dôkazné bremeno.

2. Právny úkon možno dokazovať akýmkoľvek dôkazným prostriedkom prípustným podľa právneho poriadku štátu konajúceho súdu alebo podľa právneho poriadku uvedeného v článku 21, podľa ktorého je tento právny úkon formálne platný, za predpokladu, že konajúci súd je spôsobilý dôkaz týmto spôsobom vykonať.

KAPITOLA VI

OSTATNÉ USTANOVENIA

Článok 23

Obvyklý pobyt

1. Na účely tohto nariadenia sa za obvyklý pobyt obchodných spoločností a iných subjektov s právnu subjektivitou alebo bez nej považuje miesto ich ústredia riadenia.

Ak ku skutočnosti, ktorá spôsobila škodu, došlo alebo ak škoda vznikla v dôsledku činnosti pobočky, zastúpenia alebo inej organizačnej zložky, považuje sa za miesto obvyklého pobytu miesto, kde sa nachádza táto pobočka, zastúpenie alebo iná organizačná zložka.

2. Na účely tohto nariadenia sa za obvyklý pobyt fyzickej osoby konajúcej v rámci svojej podnikateľskej činnosti považuje jej hlavné miesto podnikania.

Článok 24

Vylúčenie spätného a ďalšieho odkazu

Uplatnenie právneho poriadku krajiny určeného podľa tohto nariadenia znamená uplatnenie platných právnych noriem tejto krajiny s výnimkou jeho noriem medzinárodného práva súkromného.

Článok 25

Štáty s viacerými právnymi systémami

1. Ak je štát zložený z viacerých územných celkov a každý z nich má vlastné právne normy pre mimozmluvné záväzky, na účely určenia rozhodného práva podľa tohto nariadenia sa každý jeho územný celok považuje za krajinu.

2. Členský štát, v ktorom rôzne územné celky majú svoje vlastné právne normy pre mimozmluvné záväzky, nie je povinný uplatňovať toto nariadenie pri kolízii výlučne medzi právnymi poriadkami týchto celkov.

Článok 26

Výhrada verejného poriadku

Uplatnenie niektorého ustanovenia právneho poriadku krajiny podľa tohto nariadenia možno odmietnuť iba v prípade, ak by jeho uplatnenie bolo v zjavnom rozpore s verejným poriadkom (*ordre public*) krajiny konajúceho súdu.

Článok 27

Vzťah k iným normám práva Spoločenstva

Toto nariadenie nemá vplyv na uplatňovanie ustanovení práva Spoločenstva, ktoré v osobitných veciach ustanovujú kolízne normy pre mimozmluvné záväzky.

Článok 28

Vzťah k existujúcim medzinárodným dohovorom

1. Toto nariadenie nemá vplyv na uplatňovanie medzinárodných dohovorov, ktorých zmluvnými stranami sú jeden alebo viacero členských štátov v čase prijatia tohto nariadenia a ktoré ustanovujú kolízne normy pre mimozmluvné záväzky.

2. Toto nariadenie má však medzi členskými štátmi prednosť pred dohovormi uzavretými výlučne medzi dvomi alebo viacerými z nich, v rozsahu, v ktorom sa týkajú otázok upravených týmto nariadením.

KAPITOLA VII
ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 29

Zoznam dohovorov

1. Členské štáty do 11. júla 2008 oznámia Komisii zoznam dohovorov uvedený v článku 28 ods. 1. Po tomto dni členské štáty oznámia Komisii každé vypovedanie týchto dohovorov.

2. Komisia v *Úradnom vestníku Európskej únie* uverejní do šiestich mesiacov od doručenia:

- i) zoznam dohovorov uvedený v odseku 1;
- ii) výpovede uvedené v odseku 1.

Článok 30

Doložka o preskúmaní

1. Najneskôr 20. augusta 2011 Komisia predloží Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru správu o uplatňovaní tohto nariadenia. Pokiaľ to bude potrebné, pripoja sa k správe návrhy na úpravu tohto nariadenia. Táto správa musí obsahovať:

- i) štúdiu o dôsledkoch spôsobu, akým je cudzie právo používané v rámci právomoci, a o rozsahu, v akom súdy členských štátov uplatňujú cudzie právo v praxi na základe tohto nariadenia;

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné v členských štátoch v súlade so Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva.

V Štrasburgu 11. júla 2007

Za Európsky parlament
predseda
H.-G. PÖTTERING

- ii) štúdiu o dôsledkoch článku 28 tohto nariadenia, pokiaľ ide o Haagsky dohovor zo 4. mája 1971 o rozhodnom práve pre dopravné nehody.

2. Najneskôr 31. decembra 2008 Komisia predloží Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru štúdiu o situácii v oblasti rozhodného práva pre mimozmluvné záväzky vyplývajúce z porušenia práva na súkromie a práv na ochranu osobnosti s ohľadom na pravidlá súvisiace so slobodou tlače a slobodou prejavu v médiách a otázky kolízie práva súvisiace so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov ⁽¹⁾.

Článok 31

Časové uplatnenie

Toto nariadenie sa uplatní na skutočnosti, ktoré spôsobili škodu a ku ktorým došlo po nadobudnutí jeho účinnosti.

Článok 32

Dátum uplatnenia

Toto nariadenie sa uplatňuje od 11. januára 2009 okrem článku 29, ktorý sa uplatňuje od 11. júla 2008.

Za Radu
predseda
M. LOBO ANTUNES

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31.

Vyhlasenie Komisie k revíznej doložke (článok 30)

Komisia na základe výzvy Európskeho parlamentu a Rady v rámci článku 30 nariadenia Rím II predloží najneskôr v decembri 2008 štúdiu o situácii v oblasti rozhodného práva pre mimozmluvné záväzky, ktoré vyplývajú z porušenia práva na súkromie a práv na ochranu osobnosti. Komisia zoberie do úvahy všetky aspekty danej situácie a v prípade potreby prijme primerané opatrenia.

Vyhlasenie Komisie k dopravným nehodám

Komisia si uvedomuje, že členské štáty postupujú rozlične, pokiaľ ide o výšku náhrady škody priznanú obeť dopravných nehôd, a preto je pripravená preskúmať špecifické problémy, ktorým čelia osoby s bydliskom v EÚ v prípade dopravnej nehody v inom členskom štáte, ako je štát ich obvyklého bydliska. Komisia do konca roku 2008 predloží Európskemu parlamentu a Rade v tejto veci štúdiu, v ktorej sa bude zaoberať všetkými možnosťami zlepšenia postavenia cezhraničných obetí vrátane aspektov poistenia, a pripraví tým pôdu pre vypracovanie zelenej knihy.

Vyhlasenie Komisie k pristupovaniu k cudzím právnym predpisom

Komisia si uvedomuje rozdiely medzi členskými štátmi, pokiaľ ide o pristupovanie k cudzím právnym predpisom, a preto uverejní, najneskôr do štyroch rokov od nadobudnutia účinnosti nariadenia Rím II a v každom prípade len čo bude k dispozícii, horizontálnu štúdiu o uplatňovaní cudzích právnych predpisov v občianskych a obchodných záležitostiach súdmi členských štátov so zreteľom na ciele Haagskeho programu. V prípade potreby je Komisia tiež pripravená prijať primerané opatrenia.
